

Samrådsspørgsmål Æ:

”Ministeren bedes redegøre for hovedemnerne på dagsordenen for Verdensbankens årsmøde i Washington den 11. - 13. oktober 2008”

Jeg er glad for nu at have lejlighed til at fortælle om forventningerne til Verdensbankens årsmøde i Washington den 11.-13. oktober.

Der er ingen tvivl om, at den finansielle krise vil dominere mødet, og som en del af den debat, vil vi også drøfte, hvad status er i forhold til det højere niveau på fødevarer- og energipriser. Herudover vil hovedemnerne på mødet være Bankens indsats på klimaområdet og en drøftelse af en reform af Bankens ledelse.

Jeg vil herudover i forbindelse med årsmødet deltage i lanceringen af to nye initiativer, som Danmark støtter – et med fokus på et særligt partnerskab med den private sektor, og et om et styrket syd-syd samarbejde. Begge spændende nye initiativer, som jeg forventer vi får nogle interessante erfaringer fra med henblik på at styrke de to komponenter i bistandsarbejdet.

Jeg har desuden taget initiativ til sammen med min britiske kollega Douglas Alexander at invitere en række like-mindede udviklingsministre til møde om klima og udvikling. Der er en stigende international erkendelse af, at klimaudfordringen også er en udviklingsudfordring. At vi ganske enkelt ikke når 2015-målene, hvis udviklingsaspektet ikke indtænkes i klimaindsatsen. Vi

vil drøfte, hvordan vi udviklingsaspekterne bedst kan indgå i en fremtidig klimaaf tale.

Før jeg redegør for selve årsmødet vil jeg gerne benytte lejligheden til at redegøre kort for Verdensbankens arbejde mere generelt under præsident Zoellick.

Banken har efter min vurdering vist betydeligt lederskab inden for en række centrale udviklingspolitiske områder det seneste år. Det gælder ikke mindst i forhold til fødevarekrisen og klimaindsatsen. Bankens præsident Zoellick formår i høj grad at få Banken til at levere på nye udviklingspolitiske udfordringer i en grad, som jeg ikke har set tidligere fra Bankens side.

Jeg har flere gange haft lejlighed til at drøfte Bankens strategi med Zoellick, bl.a. i forbindelse med forårsmødet i Washington, hvor jeg overrakte ham en af de danske MDG3-fakler. Jeg mener, at den måde, han og dermed Banken reagerede på det danske initiativ, er meget beskrivende for Bankens fornyede dynamik. Banken så hurtigt det politiske signal i kampagnen, men leverede også i substansen ved at give seks meget specifikke forpligtelser inden for ligestillingsarbejdet, herunder bl.a. 100 mio. USD målrettet kvinder i private bankers udlån.

At Zoellick som en af de første tog en MDG3-fakkel og gjorde det med nogle meget konkrete og seriøse forpligtelser har betydet meget for MDG3-

kampagnen, men det ser også allerede ud til at have betydet et øget fokus på ligestilling i Bankens eget arbejde. Zoellicks forpligtelser fokuserede dels på øget samarbejde med den private sektor, dels på styrkelse af ligestillingshensyn som et led i Bankens kerne-aktiviteter. Her under årsmødet vil der, som jeg nævnte indledningsvis, være en lancering af et særligt offentligt-privat samarbejde mellem Banken, Nike Foundation og et mindre antal donorer, herunder Danmark. Fokus er på støtte til pigers overgang fra skole til arbejde. På konkret, efterspørgselsorienteret og målrettet erhvervsuddannelse i direkte samarbejde med arbejdsgiverne i det pågældende udviklingsland. Fra dansk side vil vi gå ind i samarbejdet i forhold til Liberia og Afghanistan.

Hvad der også er værd at bemærke er, at Zoellick målrettet bestræber sig på at forberede samarbejdet med andre udviklingsaktører – ikke mindst FN-systemet. Vi har set eksempler herpå i forhold til fødevarekrisen, hvor Banken appellerede for midler til WFP. Også i forhold til klimadagsordenen understreger Zoellick, at forhandlingerne ene og alene varetages af FN, mens Bankens rolle skal ses som 'arbejdsmanden'.

Om denne samarbejdsånd er sivet helt ud til landeniveauet er endnu for tidligt at konstatere. Vi vil således med interesse følge Bankens videre arbejde med hele harmoniserings- og bistandseffektivitetsdagsordenen; et område, hvor det ville der er brug for, at Banken påtager sig mere lederskab.

Den 15. genopfyldning af Den Internationale Udviklingssammenslutning, afsluttet december sidste år, blev rekordstor med i alt ca. 228 mia. kr. i tilsagn.

Det giver et stærkt grundlag for Bankens arbejde og markerer det internationale donorsamfunds fornyede tillid til Verdensbanken og til præsident Robert Zoelicks lederskab.

[Mødet i udviklingskomiteen]

Det er forventningen, at der igen i år vil være tre overordnede emner for mødet i Udviklingskomiteen. For det første - og det formentlig altoverskyggende emne - Verdensbankens rolle i forhold til den økonomiske krise. For det andet, Verdensbankgruppens strategiske ramme for udvikling og klimaforandringer. For det tredje, reform inden for repræsentation og indflydelse i Verdensbanken. Det er tre yderst aktuelle og centrale emner for Verdensbankens samlede indsats, og samtidig områder, som vi fra dansk side prioriterer meget højt.

Den nuværende globale **finansielle krise** kan potentielt medføre alvorlige konsekvenser for den økonomiske vækst og fattigdomsbekæmpelsen i mange udviklingslandene. Modsat er det også klart, at det nu for en gang skyld er en fordel for en række af de fattigste lande, at de ikke er integrerede i de globale finansielle markeder. Mange af dem bliver ganske enkelt kun i marginalt omfang berørt af den finansielle storm i disse uger.

Samtidig er det dog også klart, at den tendens til flere private investeringer i Afrika, som vi har set de sidste par år, formentlig vil vende når investorerne forsøger at minimere omfanget af risikable aktiver i deres investeringsporteføljer. Lande som Ghana, Vietnam og Tanzania har søgt at skaffe kapital via de internationale finansielle markeder, og vil formentlig ikke

gå ram forbi. Og ikke mindst den finansielle krise kombineret med de dramatiske stigninger i fødevare- og energipriser, der er set i løbet af det seneste år, skaber nogle helt særlige problemer.

Banken er, som jeg nævnte før, gået meget aktivt ind i hele debatten om den internationale respons på **fødevarekrisen**. Banken forventer, at det nyligt etablerede fødevare-respons-program vil generere 1,2 mia. USD i løbet af de kommende måneder. Det er vigtigt, at Banken gør brug af sin store ekspertise til at rådgive udviklingslande med henblik på nationale politiske indgreb, således at tiltagene tager hensyn til både de kortsigtede udfordringer, men også de mere langsigtede makroøkonomiske udfordringer.

Den finansielle krise, fødevarekrisen, det høje niveau på energipriser og klimaudfordringerne gør behovet for at øge niveauet for udviklingsbistand endnu mere påtrængende. Jeg vil presse på for, at også Verdensbanken spiller ind i de pågående drøftelser af udviklingsfinansiering, og vi drøfter sammen med ligesindede lande i øjeblikket, om ikke det var på tide, at Banken gik foran og stillede noget af Bankens overskud til rådighed for udviklingsaktiviteter nu.

Verdensbanken vil på mødet i udviklingskomiteen præsentere en ny, samlet strategi for hele Verdensbankgruppens indsats i forhold til **klimaændringer**. En strategi, der skal bidrage til at styrke koordineringen af Bankens indsatser på klimaområdet som helhed. Banken har i flere år været aktiv på klima- og energiområdet, ikke mindst når det gælder fremme af vedvarende energi, energieffektivitet og overgang til klimavenlige teknologier. Dette sammenholdt

med Bankens tilstedeværelse i de fattigste lande og store erfaring med bistand til fremme af vækst og fattigdomsreduktion giver Banken en helt naturlig rolle og komparativ fordel, når det gælder integration af klimahensyn i bistandsindsatserne.

Med den nye strategi understreger Banken, hvad vi fra dansk side finder helt afgørende. Integration af klimahensyn er og bør være en integreret del af god og bæredygtig udviklingsbistand. Indsatser på klimaområdet skal derfor også implementeres i fuld overensstemmelse med Paris-erklæringens principper om god bistand, herunder koordinering og hensyn til modtagerlandes prioriteter og nationale udviklingsplaner og fattigdomsstrategier.

Banken vil bl.a. øge støtten til udvikling og overførsel af nye teknologier, som kan mindske udledningen af drivhusgasser i udviklingslandene og samtidig øge bistanden til tilpasning til klimaændringer i de fattigste lande. Dette kræver betydelige, supplerende finansielle midler, som ikke alene kan tilvejebringes gennem øget officiel udviklingsbistand. Det er derfor afgørende, at den private sektor involveres yderligere, ligesom nye og innovative finansieringsmekanismer er nødvendige, hvis det samlede finansieringsbehov skal dækkes. Verdensbankgruppen vil styrke indsatsen og bidrage på alle disse områder, hvilket jeg hilser velkommen.

Som en del af klimastrategien etableres Climate Investment Funds (CIF). Dels en trustfond – Clean Technology Fund (CTF) – som især skal finansiere forebyggelsesindsatser gennem overførsel af ny teknologi til udviklingslandene,

og dels en trustfond – Strategic Climate Fund (SCF) – der bl.a. skal finansiere tilpasningsindsatser i udviklingslandene. Trustfondene etableres med afsæt i initiativet fra G8-landene på Gleneagles-mødet i juli 2005 for bl.a. at bidrage til at dække de store, udækkede finansieringsbehov til forebyggelses- og tilpasningsindsatser i udviklingslandene. Ikke mindst de store donorlande ønsker også at sende et positivt signal i klimaforhandlingerne frem mod en ny aftale.

Det har været en dansk mærkesag, at udviklingslandene fik stor indflydelse på beslutningerne i fondene. Det er lykkedes, idet udviklingslandene repræsenteres på lige fod med donorerne i fondenes styrende organer. For hver fond oprettes der således en trustfondkomité med op til 8 repræsentanter fra henholdsvis donorerne og modtagerlande. Herudover vil en repræsentant fra et modtagerland blive inviteret, når komiteen drøfter forslag vedrørende det pågældende land.

Klimafondene løber frem til 2012, hvor en ny klimaaf tale forventes at træde i kraft. Verdensbankens initiativ er således i høj grad tænkt som understøttende til forhandlingerne om opnåelsen af en ny klimaaf tale på COP15.

Det haster imidlertid med at styrke indsatsen inden en ny klimaaf tale, og derfor er jeg meget tilfreds med, at fondene nu bliver sæt i værk. Regeringen overvejer mulighederne for finansiel støtte til klimafondene.

I april 2008 blev vedtaget en reform i IMF om repræsentation og indflydelse, og man har indenfor Verdensbanken optrappet de aktive bestræbelser på at finde en løsning, der sikrer udviklingslande og transitionslande bedre **repræsentation og indflydelse** i banken. Regeringen lægger vægt på, at en endelig reform medfører, at den samlede indflydelse til udviklings- og transitionslande i Verdensbanken stiger. Det er stadig et fornuftigt udgangspunkt, at medlemslandene i en institution som Verdensbanken repræsenteres på basis af økonomiske størrelse. Men det er vigtigt, at Verdensbanken sætter fokus på sine ”kunder” ved at give større indflydelse til modtagere af støtte fra institutionen og beskytte små lande. Samtidigt bakker vi fra dansk side op om, at den samlede reform indeholder incitamenter til, at medlemslandene fortsat øger sin udviklingsbistand.

Det er endnu for tidligt at forudsige, hvor omfattende en ”reformpakke” der vil blive vedtaget i første omgang. Der er kommet forslag om hurtig vedtagelse af en mere begrænset reform, som bl.a. giver Afrika en ekstra bestyrelsespost. I den nordisk baltiske kreds har vi hele tiden ment, at det er for tidligt at gå ned i ambitionsniveau. Men det ser nu ud til, at et flertallet af udviklingslande og de andre europæiske lande støtter op om vi på årsmødet vedtager en begrænset reform.